

Az ítéltábla a felperesnek az OBH által képviselt I.r., a II. r. és a III. r. alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár iránt indított perében, a I.rendű alperes 2015. március 26. napján kelt 5.P.24.490/2014/15. számú ítéletével szemben, a felperes által 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a felperes által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét 85.100 (nyolcvanötezer-egyszáz) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy az állam javára az illetékes adóhatóság felhívására fizessen meg 113.480 (egyszáztizenháromezer-négyszáznyolcvan) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. és III. rendű alpereseknek egyetemlegesen 60.000.- forint perköltséget, és az állam javára az adóhatóság felhívására térítsen meg 72.000.- forint kereseti illetéket.

Határozatának jogi indokolása szerint a bírósági jogkörben okozott kártérítési felelősség megállapítására a 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 339. § szerinti általános és a 349. § (3) bekezdésében foglalt speciális feltételek együttes megvalósulása esetén kerülhet sor. A felperes a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A téves illetékfizetésre kötelezés keretében a Szegedi Ítéltábla jogerős ítélete a felperest ért kárt az indokolt mértékben megtérítette. Ezt meghaladóan kártérítési igényének nincs jogalapja.

Kiemelte, hogy az alapper személyiségi jogi perként indult, amely nem tárgyi költségmentes. A munkajogi vonatkozású körben a Szegedi Ítéltábla az illeték megfelelő korrekcióját elvégezte.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy a 2007. május 23. napján benyújtott keresete megszakította az elévülést. A keresetet csak az I. rendű alperes ellen terjesztette elő, így az elévülés nyugvása a II. és III. rendű alperesek tekintetében nem állapítható meg.

A jogerős ítélet 2005. szeptember 5. napján történt átvételét követően a II. rendű alperessel szemben nem érvényesítette téves illetékfizetésre kötelezésből származó igényét, ezért az 2010. szeptember 5. napjával elévült. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a II. rendű alperessel szembeni kereset egyébként érdemben is alaptalan.

Osztotta a Szegedi Ítéltábla azon álláspontját, hogy a felperes keresete a vagyoni igények tekintetében munkaügyi pernek minősülhet. Az ennek alapján a felperest megillető illetéket a Fővárosi Ítéltábla - jelen per I. rendű alperese - már megfizette, annak teljesítésére a II. rendű alperes már nem kötelezhető.

A felperes jogerős ítélet alapján 2006. december 15. napján fizetett meg 200.000.- forint ügyvédi munkadíjat a III. rendű alperes részére. A felperes a teljesítéstől számított 5 éven belül ezt az összeget nem igényelte vissza. Csak 2012. november 27. napján szólította fel a III. rendű alperest az álláspontja szerint jogtalanul felvett összeg visszatérítésére. Így a követelés érvényesíthetősége 2011. december 15. napjával elévült.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes által hivatkozott jogalap nélküli gazdagodásról nem lehet szó, a felperes jogerős ítélet alapján fizetett. A III. rendű alperes nem jogalap nélkül gazdagodott, hanem a felperes jogszerűen teljesített.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a keresetének való helytadást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és más bíróság kijelölését kérte. A keresetében foglaltak fenntartása mellett előadta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással ellentétben jogi képviselője az ítéletről haladéktalanul tájékoztatta. A felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló objektív határidő a bíróság törvénysértő mulasztása miatt járt le. A bíróság 2006. október 6. napján kézbesítette számára szabályszerűen a határozatot, mely ellen 2006. december 5. napján a felülvizsgálati kérelmet benyújtotta, melyet a Legfelsőbb Bíróság elkészttség okán hivatalból elutasított.

A keresetében előadott jogsértések megállapítását álláspontja szerint azért mellőzte az elsőfokú bíróság, hogy a „felettes bíróság” törvénysértő eljárása ne kerüljön az ítéletbe. Az elsőfokú ítélet így teljes mértékben megalapozatlan.

Kifogásolta az állítása szerint kétszeresen lerótt 609.000.- forint fellebbezési illetékkel kapcsolatos keresete elutasítását. A bíróság maga ismerte el, hogy tévedésből kétszeresen kötelezték a fellebbezési illeték lerovására. Kérte továbbá az alperes javára megállapított perköltség mellőzését.

Más bíróság kijelölése iránti kérelmét az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága (94) 12. számú Ajánlásának 41.3. pontjára hivatkozott, mely szerint a bíró lemondhat az ügy tárgyalásáról, ha érdek-összeütközés vagy bármely más alapos ok áll fenn.

Az I., II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította, mert a Szegedi Ítéltábla jogerős ítélete a felperest ért kárt az indokolt mértékben megtérítette. Nem helytálló a felperes azon állítása, hogy kétszeresen kényszerült illetékfizetésre. A II. rendű alperes neve igazolása alapján az illeték ismételt megfizetésére kötelezését mellőzték. Fenntartották az elsőfokú eljárás során előadottakat, a II. és a III. rendű alperesek tekintetében elsődlegesen a követelés elévülésére hivatkoztak. Kiemelték, a III. rendű alperes tekintetében nem minősül jogalap nélküli gazdagodásnak egy olyan követelés megfizetése, amely jogerős ítéleten alapul.

A felperes az ítéltáblához 2016. június 2. napján érkezett beadványában bejelentette, hogy az I. rendű alperessel szemben a tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogainak megsértése miatt előterjesztett keresetétől eláll. Kérte e körben a per megszüntetését, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Az I. rendű alperes Pf.13. sorszámú nyilatkozatában az elálláshoz hozzájárult, és perköltséget nem igényelt a felperestől. A fentiekre figyelemmel az ítéltábla Pf.16. sorszámú végzésével ebben a körben a pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte.

A Kúria Pkk.V.24.520/2016/4. számú végzésével a felperesnek a Győri Ítéltábla kizárását megtagadó végzés megváltoztatása és a Szegedi Ítéltábla kijelölése iránti kérelmét elutasította.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges és elégséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, a beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206. §-ának megfelelően, helyesen, okszerűen, összességükben értékelve megalapozott tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetésével és a döntés indokolásával egyetért. A fellebbezésre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) rendelkezéseit a 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 54. §-a értelmében.

A felperes által állított károk a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) hatálybalépését megelőzően tanúsított károkozó magatartás következményei.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el jogalap hiányában az I. rendű alperes tekintetében a felperes téves illetékfizetésre vonatkozó keresetét. A felperest ért kár a Szegedi Ítéltábla jogerős ítélete alapján, indokolt mértékben már megtérítésre került.

Az ítéltábla kiemeli, hogy a felperes kereseti kérelme tartalma szerint az általa jogellenesnek tartott ítélet jogorvoslatára irányul. Az e körben előterjesztett keresetével a korábban sikertelenül érvényesített igényének kívánt a jogerős ítélet jogellenességére hivatkozva érvényt szerezni. A régi Ptk. 349. § szerinti kártérítési per nem használható fel a

jogellenesnek tartott ítélet elleni jogorvoslat céljára. A káresemény időpontjában hatályban lévő 1997. évi LXVI. törvény 7. §-a és a jelenleg hatályos 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 6. §-a értelmében a bíróság határozata mindenre kötelező. Mindazokban az esetekben tehát, amikor a fél bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti követelése alapjául egy jogerős ítélet rendelkezését jelöli meg, és a korábban sikertelenül érvényesített igényének kíván a jogerős ítélet jogellenességére hivatkozva érvényt szerezni, a kártérítési per bírósága a sérelmesnek tartott ítéletet nem bírálhatja felül, nem állapíthatja meg annak jogellenességét. Jogellenesség hiányában pedig nem lehet szó a régi Ptk. 349. § (1) bekezdés, illetve a 339. § (1) bekezdés szerinti kártérítési felelősségről. (LB Pfv. X. 21.769/2001.)

Az elsőfokú bíróság az eljárás adatai alapján megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy a felperes követelése a II. és III. rendű alperesek vonatkozásában elévült.

A jogerős ítéletet 2005. szeptember 5. napján kézbesítették a felperesnek. Ezt követően 5 éven belül nem érvényesítette igényét, így a II. rendű alperessel szembeni követelése 2010. szeptember 5. napjával elévült. A felperes 2006. december 15. napján fizetett meg 200.000 forintot a III. rendű alperes részére. Ezt az összeget 5 éven belül nem követelte vissza, így ezen igény elévülése 2011. december 15. napjával bekövetkezett.

A Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint elévült követetés jogkövetkezménye, hogy bírósági úton nem érvényesíthető. Elévülési kifogás esetén ezért a bíróságnak először abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy a perbeli követetés elévült-e. A kereseti kérelem érdemben csak akkor bírálható el, ha a bíróság megállapítja, hogy a követelés nem évült el.

Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor a követelés elévülése miatt a II. és III.r. alperesekkel szemben a keresetet elutasította. Ugyanakkor a perbe vitt igényt érdemben is elbírált. Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet indokolásából az erre vonatkozó részt - mint szükségtelent - mellőzi.

Az ítélet tábla megállapította, hogy a pertárgy értéke helyesen 1.418.500.- (1.218.000 + 200.500) forint. Ennek megfelelően az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú illeték összege 85.100.- forint.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében - az illeték összegét módosítva - megváltoztatta.

Az ítélet tábla a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Az alpereseknek a fellebbezési eljárásban költségük nem merült fel, ezért e tárgyban az ítélet tábla nem rendelkezett.

Győr, 2016.évi június hó 23. napján

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó